

Doporučení České vakcinologické společnosti ČLS JEP k dodatkům lékařských zpráv obsahujících stanovisko k očkování rizikových skupin pacientů

13. prosince 2023

V České republice stále přetrvává nízká proočkovanost nejvíce zranitelných skupin obyvatel, včetně pacientů s vybranými chronickými onemocněními. Mezi takové patří zejména pacienti s chronickým onemocněním srdce, cév, plic, ledvin, metabolickým onemocněním. Příkladem nízké proočkovanosti, je očkování proti chřipce, kde je Světovou zdravotnickou organizací doporučena minimální proočkovanost 75 %. Proočkovanost v České republice proti chřipce v sezóně 2022/2023 u osob ve věku 65 a více let léčených s kardiovaskulárním onemocněním byla 25,0 %, s chronickou obstrukční plicní nemocí 24,9 %, s onemocněním ledvin 26,3 %, s diabetes mellitus 21,8 %, s astma bronchiale 10,4 %. Podobně je nízká proočkovanost proti pneumokokovým onemocněním u seniorů nebo u pacientů s vybranými chronickými onemocněními. Z 2 159 855 osob ve věku nad 65 let žijících ke konci roku 2021 je očkováno proti pneumokokovým onemocněním pouze 25,0 %. Proočkovanost pacientů s imunodeficitem, po transplantaci krvetvorných buněk, po prodělaném pneumokokovém, meningokokovém onemocnění je 25,4 %, resp. 25,9 %, resp. 36,1 %, resp. 28,5 %. Proočkovanost pacientů s hypo/asplenií je 67,6 %.

Zvýšení proočkovanosti zranitelných skupin osob je komplexní a vzájemně se doplňující proces, do kterého se kromě tradičních odborností praktických lékařů pro děti a dorost, praktických lékařů pro dospělé a epidemiologů, musí zapojit více odborností, včetně ambulantních a nemocničních specialistů. Někdy se stává, že očkování, které je doporučeno praktickým lékařem, není současně doporučeno lékařem specialistou, který nevydává žádné stanovisko k očkování. Pacientem je tato situace vnímána jako nesouhlas s očkováním lékařem, který je specialistou pro jeho, často závažné chronické onemocnění a kterému nejvíce důvěřuje. Očkování při tom může zabránit vzniku nebo závažnému průběhu infekčních onemocnění

Česká vakcinologická společnost ČLS JEP doporučuje uvádět do souhrnu lékařských zpráv následující stanovisko pro očkování, jako doporučení pro vybrané skupiny chronicky nemocných pacientů. Jedná se zejména o pacienty s kardiovaskulárním onemocněním, onemocněním plic, včetně astma bronchiale, s onemocněním ledvin, s diabetes mellitus:

„Pacienti s chronickými onemocněními se mají očkovat. Doporučeno je očkování proti chřipce, covidu-19, pneumokokům, další vakcíny jsou indikované dle věku a rizika.“

Uvedená stanoviska, jako součást lékařské zprávy budou oporou nejenom pro pacienty, ale také pro jejich praktické lékaře.

Schváleno výborem České vakcinologické společnosti ČLS JEP dne 13. prosince 2023